

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 8
“ก้าวข้ามขอบเขตความรู้สู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างยั่งยืน”
วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2568

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ
การจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
Leadership for School Administrators in the 21st Century of the Educational Efficiency
Promotion Network Group 3 Under the Pathumthani Primary Educational Service Area
Office 1

ชิตชนก เฟ่งพิศ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

E-mail: s66561802029@ssru.ac.th, thada.si@ssru.ac.th

ธดา สิทธิธาดา

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตและปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

E-mail: thada.si@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 จำแนกตาม เพศ และประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 136 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบได้แก่ สถิติทดสอบค่าที (t-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัยผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และหากพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความร่วมมือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการสื่อสารตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร

สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 จำแนกตาม เพศ และประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 5 ด้าน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to 1) study the level of 21st-century leadership among school administrators in Network Group 3 for Promoting Educational Management Efficiency under the Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 1, and 2) compare the 21st-century leadership of school administrators based on gender and work experience of the respondents. The sample consisted of 136 school administrators, teachers, and educational personnel from Network Group 3 in the academic year 2024. The research instrument was a questionnaire. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, and standard deviation. The t-test and one-way ANOVA were employed for comparative analysis. The results revealed that 1) the overall level of 21st-century leadership among school administrators was high in all aspects. When considering each aspect in descending order of the mean score, creativity ranked highest, followed by collaboration, information technology, communication, and vision, respectively. Vision was the aspect with the lowest mean score. 2) The comparative analysis based on gender showed no statistically significant difference in opinions among administrators, teachers, and educational personnel regarding 21st-century leadership. Similarly, there was no statistically significant difference in leadership levels across the five dimensions when categorized by respondents' work experience.

Keywords: Leadership, Leadership in the 21st Century, School Administrators

บทนำ

ศตวรรษที่ 21 ถือเป็นช่วงเวลาหนึ่งที่ทำให้ความสามารถของมนุษย์ เพราะเป็นช่วงที่ต้องเผชิญกับโลกที่มีความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ที่สำคัญทั่วทุกมุมโลกเชื่อมโยงถึงกันอย่างง่ายดาย การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก การย้ายฐานพื้นที่ทางเศรษฐกิจและการลงทุน ความพยายามในการสร้างความมั่นคงทางการเมืองการปกครองระหว่างประเทศ การเรียกร้องเพื่อสิทธิเสรีภาพ การเน้นคุณค่าของมนุษยธรรมและคุณธรรม นอกจากนี้ ยังมีการเกิดขึ้นของประเทศมหาอำนาจใหม่ ๆ หลายภูมิภาค ความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม การเปลี่ยนแปลงทางทรัพยากรธรรมชาติการสร้าง ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน ไปจนถึงการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากรและสังคม ล้วนเป็นเรื่องที่เราต้องเผชิญและเตรียมตัวรับมือในศตวรรษที่ 21 การศึกษาของประชาชนจะเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาคนไทยให้พร้อมและก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาของโลกดังกล่าว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้เน้นย้ำว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลสามารถบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ และนำพาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำสูงคือกุญแจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาที่ยั่งยืน ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนต้องถือว่าตนอยู่ในฐานะตัวแทนแห่งการเปลี่ยนแปลงเป็นผู้นำยุคใหม่ที่มีทักษะการบริหารงาน เป็นผู้นำทีมแห่งการเรียนรู้ เป็นผู้นำทางวิชาการมีความรู้ความสามารถและมีความเป็นมืออาชีพ สามารถบริหารงานให้เกิดประสิทธิผลทั่วทั้งองค์กร (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) นอกจากนี้ แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ยังเน้นการพัฒนาคนให้มีศักยภาพในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกอนาคต ภายใต้หลักคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษานั้นไม่เพียงแต่เป็นหน้าที่เชิงบริหารเท่านั้น แต่ยังเป็นการลงทุนเพื่ออนาคตของชาติอย่างยั่งยืน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีการส่งเสริมเครือข่ายการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นหนึ่งในกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนให้พัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารเพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษาและยกระดับมาตรฐานของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีนโยบายสู่การปฏิบัติกับผู้บริหาร

การศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่ม/หน่วยและบุคลากรทางการศึกษาโดยกำหนดทิศทาง และเป้าหมายในการดำเนินงาน เพื่อร่วมพัฒนาระดับการศึกษาสู่ศตวรรษที่ 21 โดยกำหนดจุดเน้นในการจัดการศึกษา

จากความเป็นมาที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นผู้นำสถานศึกษา ซึ่งต้องมีภาวะการเป็นผู้นำที่เหมาะสม เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เนื่องจากจะช่วยให้เข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อันจะนำไปสู่การพัฒนา นโยบายและแนวทางส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 จำแนกตาม เพศ และประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยศึกษาขอบเขตและเนื้อหาของแผนบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และวิสัยทัศน์/พันธกิจ/ยุทธศาสตร์/เป้าประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษา และการทบทวนวรรณกรรมจากหนังสือ ตำรา เว็บไซต์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

- 1) บทวิเคราะห์การศึกษาไทยในโลกศตวรรษที่ 21
- 2) การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา
- 3) เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา
- 4) ความเป็นผู้นำในศตวรรษที่ 21 (จอร์เจีย ฮอบส์.2565)
- 5) แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
- 6) ทักษะภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่
- 7) การพัฒนาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21

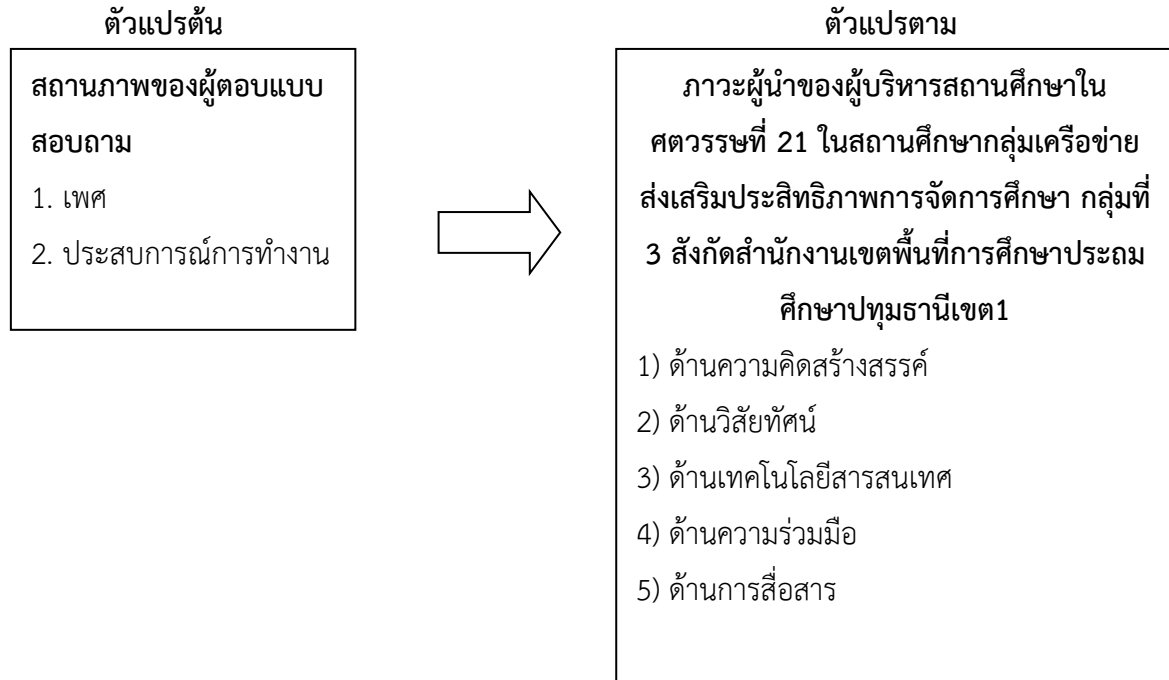

- 8) หลักการจัดการศึกษา
- 9) ภาวะผู้นำทางการศึกษา
- 10) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงศตวรรษที่ 21
- 11) ผู้นำในศตวรรษที่ 21
- 12) หลักการและทฤษฎี การบริหารการศึกษา
- 13) การวิจัยทางการบริหารการศึกษา: แนวคิดและกรณีศึกษา
- 14) แนวคิด ทฤษฎีและประเด็นเพื่อการบริหารสถานศึกษา

ทั้งนี้ ผู้วิจัยนำเนื้อหาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดมาสังเคราะห์ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาและนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยโดยการทบทวนวรรณกรรมจากหนังสือ ตำรา เว็บไซต์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ มีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 จำนวน 204 คน ประจำปีการศึกษา 2567 และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 จำนวน 136 คน โดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610)

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาจากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำแนวคิด ทฤษฎีมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการจะศึกษา
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอกับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้ตรวจสอบและเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับนำไปปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์
4. ดำเนินการปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้เสนอแนะ
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา
6. ดำเนินการปรับปรุงแบบสอบถามตามที่ได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อทำการตรวจสอบอีกครั้งแล้วจึงนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้ว มาทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 10 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัก (Cronbach's alpha coefficient)
8. ดำเนินการตรวจสอบอีกครั้งแล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

9. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำแบบสอบถามสำหรับการวิจัยที่สร้างขึ้น ไปทำการทดสอบหา ค่าความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อมั่น (reliability) ดังนี้

1. การหาค่าความเที่ยงตรง โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปดำเนินการตรวจสอบหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง

2. การหาค่าความเชื่อมั่น ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทำการทดสอบ (try out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่จะศึกษา เป็นสถานศึกษาจำนวน 10 แห่ง ประกอบด้วยผู้บริหารและบุคลากรครู สถานศึกษาละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน และทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) = 0.941

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.70) และหากพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.69) รองลงมาคือ ด้านความร่วมมือ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.70) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.73) ด้านการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.70)

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 จำแนกตาม เพศ และประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 จำแนกตาม เพศ ซึ่งแบ่งเป็นเพศหญิง และเพศชาย โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test) โดยรวม พบว่า ค่า t-test

= -0.46 และค่า sig. = 0.70 หมายความว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกันมีการประเมินเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีการประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ไม่แตกต่างกัน ทั้ง 5 ด้าน ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยจำแนกประสบการณ์การทำงานเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี 6 – 10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ใช้สถิติการทดสอบค่าเอฟ (F-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า ค่า F = 0.44 sig. = 0.66 โดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน สรุปได้ว่า ไม่ว่าผู้ตอบแบบสอบถามจะมีประสบการณ์การทำงานมากหรือน้อย ก็มีการประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความร่วมมือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการสื่อสาร ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล คูหาแก้ว (2563) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการประเมินเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วม รองลงมา คือ ด้านวิสัยทัศน์ และต่ำสุดคือด้านคุณธรรม จริยธรรม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา รั้งคะวงษ์ (2565) ได้ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ที่ระดับมาก หากพิจารณารายด้าน ทั้ง 5 ด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ภาวะผู้นำด้านการสื่อสาร ภาวะผู้นำด้านความยืดหยุ่น ภาวะผู้นำด้านการมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำด้านความคิดสร้างสรรค์ และภาวะผู้นำด้านความร่วมมือ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ บุคลากรในสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงหรือเพศชาย ก็มีการประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ได้ขึ้นอยู่กับงานที่ปฏิบัติ แต่เป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละคน ที่จะต้องบริหารงานให้เหมาะสมเพื่อทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย โดยสอดคล้องกับ อ้อยทิพย์ ไทน้อย (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับสุพัตรา รังคะวงษ์ (2565) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทั้ง 5 ด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน สรุปได้ว่าไม่ว่าผู้ตอบแบบสอบถามจะมีประสบการณ์การทำงานมากหรือน้อย ก็มีการประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ธิติพร จิตรบาน (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตเวียงเรือคำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่าระดับคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตเวียงเรือคำ โดยรวม อยู่ในระดับ มากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับ มาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ คือ ด้านภาวะผู้นำ รองลงมา ด้าน

วิสัยทัศน์ การเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงานและขนาดสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เชิงนโยบาย

ผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ วิสัยทัศน์ เทคโนโลยีสารสนเทศ ความร่วมมือ และการสื่อสาร

1.2 เชิงปฏิบัติ

ควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

2.1 ควรขยายการวิจัยไปยังเขตพื้นที่อื่นเพื่อเปรียบเทียบและพัฒนาให้ครอบคลุม

2.2 ศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

นฤมล คูหาแก้ว. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

รวีสรา จิตรบาน. (2565). คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตเวียงเรือคำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 12(1), 1-9.

สุพัตรา รังคะวงษ์. (2565). ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 (สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐). กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 8
“ก้าวข้ามขอบเขตความรู้สู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างยั่งยืน”
วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2568

อ้อยทิพย์ ไทรน้อย. (2566). ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). นครปฐม :
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). “Determining Sample Size for Research Activities”.
Educational and Psychological Measurement. 30(3) : 607 – 610